

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Structuurvisie intensieve veehouderij en glastuinbouw Peel en Maas

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

24 oktober 2011 / rapportnummer 2222-92

1. Oordeel over het MER

De gemeente Peel en Maas heeft het voornemen een structuurvisie voor haar gehele grondgebied vast te stellen en een besluit te nemen over het bestemmingsplan buitengebied. Met de structuurvisie en het bestemmingsplan wil de gemeente een beleidskader opstellen voor het stimuleren en toetsen van bestaande en toekomstige initiatieven voor nieuwvestiging en uitbreiding van intensieve veehouderijen¹ en glastuinbouwbedrijven. Voor de besluitvorming over de structuurvisie en het bestemmingsplan is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De gemeenteraad van Peel en Maas is bevoegd gezag.

Structuurvisie intensieve veehouderijen en glastuinbouwbedrijven:

De Commissie² is van oordeel dat de essentiële informatie voor besluitvorming over de structuurvisie in het MER aanwezig is.

Het MER geeft een compleet beeld van de milieugebruiksruimte voor de intensieve veehouderij en de glastuinbouw in de gemeente. De milieugebruiksruimte is zeer beperkt door de huidige hoge stikstofbelasting, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van verschillende Natura-2000 gebieden rondom de gemeente Peel en Maas. Uit het MER en de Passende beoordeling blijkt dat in alle onderzochte alternatieven de depositie van verzurende en vermestende stoffen op Natura 2000-gebieden toeneemt ten opzichte van de huidige feitelijke situatie. Omdat de depositie van deze stoffen in de natuurgebieden al hoger dan de kritische depositiewaarde is, is aantasting van de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden niet uit te sluiten. Daarmee is voldoende informatie aanwezig voor besluitvorming op het detailniveau van een structuurvisie om een inschatting te kunnen maken van de mogelijkheden en risico's voor intensieve veehouderij en glastuinbouw.

Bestemmingsplan buitengebied:

De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie voor besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied in het MER **niet** aanwezig is.

De Commissie heeft geen inzage gehad in een voorontwerp bestemmingsplan voor het buitengebied Peel en Maas. De Commissie heeft daarom niet kunnen beoordelen welke activiteiten en daaraan verbonden milieugevolgen met het bestemmingsplan mogelijk gemaakt worden. Het in 2008 vastgestelde structuurplan zal de basis zijn voor het bestemmingsplan voor het buitengebied Peel en Maas. Uit dit structuurplan valt op te maken dat er verschillende ontwikkelingen met het bestemmingsplan mogelijk gemaakt zullen worden. Voor deze ontwikkelingen zijn ook in het kader van het structuurplan geen milieugevolgen onderzocht.

---

¹ Daaronder vallen varkens-, pluimvee-, vleeskalver- of nertsenbedrijven.

² Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

Voor besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied ontbreekt in het MER de volgende essentiële informatie:

- een beschrijving van alle activiteiten binnen het bestemmingsplan die mogelijke aanzienlijk milieugevolgen kunnen hebben en de milieugevolgen van deze activiteiten als de wijzigingsbevoegdheden uit het bestemmingsplan maximaal benut worden;
- een beschrijving van de hydrologische effecten van alle activiteiten binnen het bestemmingsplan in cumulatie met andere ontwikkelingen op verdrogingsgevoelige natuur.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht. In hoofdstuk 3 worden aanbevelingen gedaan voor de besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Besluitvorming in het kader van de structuurvisie

2.1.1 Milieugebruiksruimte stikstof en alternatieven

In het MER is de milieugebruiksruimte voor de intensieve veehouderij en glastuinbouw in de gemeente Peel en Maas compleet in beeld gebracht. Daaruit blijkt dat er geen gebruiksruimte beschikbaar is vanwege de huidige hoge stikstofbelasting van daarvoor gevoelige habitattypen in de Natura-2000 gebieden rondom de gemeente. Uit het MER en de Passende beoordeling blijkt dat alle alternatieven ten opzichte van de huidige feitelijke situatie leiden tot een toename van depositie van verzurende / vermestende stoffen op Natura 2000-gebieden.³

Aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden is daarom niet uit te sluiten. In de Passende beoordeling wordt terecht geconcludeerd dat het nodig is de ADC-toets te doorlopen alvorens het bestemmingsplan vast te stellen. Hierin wordt achtereenvolgens bepaald

- of er alternatieven zijn voor het plan;
- of er dwingende redenen van groot openbaar belang zijn voor het plan;
- of en zo ja, welke compenserende maatregelen er nodig en mogelijk zijn.

Er is geen alternatief onderzocht dat leidt tot minder depositie van verzurende en vermestende stoffen. Uit het MER valt af te leiden dat een dergelijk alternatief ook niet mogelijk is binnen de doelstelling van de gemeente om uitbreidingsmogelijkheden aan bestaande bedrijven te bieden.

---

³ De (plan)alternatieven VKA beperkte groei en Sterke Sturing laten voor de meeste Natura 2000-gebieden een daling (van stikstofdepositie) zien. Er is bij deze alternatieven alleen sprake van een toename van de depositie in het Natura 2000-gebied Leudal

2.2 Besluitvorming in het kader van het bestemmingsplan buitengebied

De informatie in de volgende paragrafen moet in elk geval in detail beschreven worden om het milieu een volwaardige rol te geven bij de besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied. Deze paragrafen geven echter geen beeld van de complete reikwijdte en het detailniveau van de milieu-informatie die noodzakelijk is.

2.2.1 Integrale afweging milieugevolgen

Doelen en ambities

Voor het bestemmingsplan buitengebied ontbreekt nog een integrale afweging van (beleids)ambities. Deze is belangrijk om te kunnen bepalen welke kaders er voor ontwikkelingen bestaan. Daarnaast kunnen verschillende ontwikkelingen aan de hand van deze ambities met elkaar afgewogen worden. Uit het Structuurplan buitengebied Peel en Maas, het POL2006 en de POL aanvulling Klavertje4 volgen doelen en ambities voor landschappelijke kwaliteit, zuinig ruimtegebruik, infrastructuur, duurzaamheid en milieu. In het MER worden deze doelen en ambities genoemd in relatie tot intensieve veehouderij en glastuinbouw. Voor het bestemmingsplan blijft het onduidelijk:

- in hoeverre deze kaderstellende doelen en ambities worden ingevuld voor het gehele bestemmingplan buitengebied;
- welke ontwikkelingen en activiteiten daaruit voortvloeien.

De Commissie adviseert om de ambities en doelstellingen die onder andere voortkomen uit bestaand beleid voor het bestemmingplan buitengebied in kaart te brengen. Geef daarbij inzicht in de stappen en kansen om deze doelen en ambities te realiseren.

Milieugevolgen van andere sectoren en functies

In het MER is een sectorale afweging van de milieugevolgen van intensieve veehouderij en glastuinbouw gemaakt. Voor het besluit over het bestemmingplan ontbreekt een integrale afweging van de milieugevolgen van andere sectoren en functies die met het besluit over het bestemmingplan mogelijk gemaakt worden. Het gaat daarbij om functies die in het Structuurplan Buitengebied Peel en Maas genoemd worden zoals wonen, recreatie en andere agrarische bedrijfstakken, zoals rundvee- en paardenhouderij en daarnaast om biogasinstallaties.

De Commissie adviseert om voor het besluit over het bestemmingsplan de milieugevolgen die met het bestemmingsplan buitengebied mogelijk gemaakt worden integraal te beschrijven en eventuele mitigerende maatregelen te onderzoeken en te presenteren.

2.2.2 Effecten op hydrologie en verdrogingsgevoelige natuur

In de Passende Beoordeling wordt voor alle Natura-2000 gebieden geconstateerd dat er grote hydrologische problemen zijn door externe werking⁴ voor met name voor de Groote Peel en delen van de Deurnsche en Mariapeel. Onduidelijk is in hoeverre de autonome ontwikkeling en de alternatieven leiden tot nog verdere verdroging ten opzichte van de huidige situatie. In dat geval zou er ook wat betreft verdroging sprake zijn van een verdere aantasting. Maatregelen die nodig zijn om een verdere verslechtering van de hydrologische situatie van verdrogingsgevoelige natuurgebieden en beekdalen te voorkomen zijn niet onderzocht.

Voor het besluit over het bestemmingsplan buitengebied is het noodzakelijk om in elk geval ook de hydrologische effecten van glastuinbouw en alle andere activiteiten binnen het bestemmingsplan in cumulatie met andere ontwikkelingen in kaart te brengen en mogelijke maatregelen tegen een verslechtering van de ecohydrologische situatie te onderzoeken. Zonder deze informatie is het niet mogelijk te beoordelen wat de ecohydrologische milieugebruiksruimte zal zijn en of gevolgen voor Natura 2000 gebieden en andere verdrogingsgevoelige natuur uit te sluiten zijn. Een landschapsecologische systeembeschrijving is hiervoor een hulpmiddel, maar ontbreekt in het MER.

De Commissie adviseert voor het besluit over het bestemmingsplan buitengebied de effecten op hydrologisch gevoelige gebieden en mitigerende maatregelen te onderzoeken en te presenteren.

3. Aanbevelingen voor het vervolgproces

3.1 Milieugebruiksruimte Natura 2000-gebieden en alternatieven

De Commissie ziet wel kansen voor een alternatief waarbij mogelijk ruimte voor uitbreiding van intensieve veehouderij en glastuinbouw wordt gecreëerd zonder negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden. De Commissie adviseert de mogelijkheden hiervan nader te verkennen en geeft hierbij de volgende handvatten in overweging:

- Een analyse van de Bedrijfontwikkelpunten, die in het kader van het Actieplan Ammoniak en Veehouderij zijn ingediend bij de gemeente. De ontwikkelplannen geven een beter inzicht in de ontwikkelwensen en afbouwvoornemens van de lokale intensieve veehouderij.
- Een analyse van de verdere beperking van stikstofemissies door toepassing van de best beschikbare technieken. Deze technieken gaan qua reductie van stikstofemissie veelal verder dan de maximaal toegestane emissieniveaus uit het Besluit huisvesting.

---

⁴ Door onder andere drainage van landbouwgrond in de omgeving en grondwateronttrekking o.a. door land- en tuinbouw.

- Een analyse van een verdere beperking van verdroging. Hiertoe voldoet niet dat eventuele nieuwbouw hydrologisch neutraal wordt opgeleverd, omdat elke autonome uitbreiding van wateronttrekking en drainering tot verder verdroging kan leiden.

De Commissie adviseert om de mogelijkheden te onderzoeken voor een alternatief waarbij ruimte voor uitbreiding van intensieve en grondgebonden veehouderij en glastuinbouw bestaat en waarbij gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden zijn uit te sluiten. Daarbij dienen cumulatieve effecten in beschouwing te worden genomen. Dat wil zeggen dat ook de stikstofdepositie en mogelijk ook verdrogingseffecten van andere ontwikkelingen die door het bestemmingsplan mogelijk gemaakt worden onderzocht moeten worden (zie ook paragraaf 2.2.1 en 2.2.2).

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: het college van burgemeester en wethouders van Peel en Maas

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van Peel en Maas

Besluit: het vaststellen van de structuurvisie intensieve veehouderij en glastuinbouw en het vaststellen van het bestemmingsplan buitengebied Peel en Maas

Categorie Besluit m.e.r.: C14 en D14

Activiteit: nieuwvestiging en uitbreiding van intensieve veehouderijen en glastuinbouwbedrijven

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in "Heldens Nieuws" van 28 januari 2009

ter inzage legging informatie over het voornemen: 28 januari t/m 11 maart 2009

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 26 februari 2009

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 27 april 2009

kennisgeving MER in de Staatscourant van: 7 september 2011

ter inzage legging MER: 8 september t/m 19 oktober 2011

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 2 september 2011

toetsingsadvies uitgebracht: 24 oktober 2011

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. E.H.A. de Beer

ir. S. Bokma

drs. S.R.J. Jansen

drs. L. Oprel

ir. B. Barten (werkgroepsecretaris)

dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)

ir. R.F. de Vries

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in

het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- MER voor Structuurvisie Intensieve Veehouderij en Glastuinbouw & Bestemmingsplan buitengebied Gemeente Peel en Maas, d.d. 1 september 2011;
- Ontwerp-Structuurvisie Intensieve Veehouderij en Glastuinbouw Buitengebied Gemeente Peel en Maas, 23 augustus 2011;
- Kwaliteitskader buitengebied Peel & Maas, d.d. april 2010.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Structuurvisie intensieve veehouderij en glastuinbouw Peel en Maas

De gemeente Peel en Maas wil een structuurvisie voor nieuwvestiging en uitbreiding van intensieve veehouderijen en glastuinbouwbedrijven vast stellen en een besluit nemen over het bestemmingsplan buitengebied. Voor de besluitvorming over de structuurvisie en het bestemmingsplan is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De gemeenteraad van Peel en Maas is bevoegd gezag.

Commissie voor de
milieueffectrapportage

ISBN: 978-90-421-3379-2

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

